

fuit. Hæc & multa alia vide apud Ionam in vita S. Columbani, quæ extat apud Bedam & apud Wallafridum Strabonerum, in vita S. Galli, quæ extat apud Laurentium Surium: consule etiam Theodorum Campedonensem in vita S. Magnii, quæ extat apud Henricum Canisium, tomo (nifallor, nunc enim liber non est ad manum) iv antiquæ Læctionis. Addantur etiam recentiores Scriptores Ecclesiastici.

*Franconia
à Scotis
convertitur.*

Non diu post hoc tempus venerunt ex Scotia Kilianus cum duobus sociis Colonato & Totuano, qui, accepta à Romano Pontifice Conone potestate prædicandi Euangelium, in Franconiam profecti sunt, ibique baptizato Gosberto Franconia Duce, cum sua conjuge, liberis & subditis, magnam animarum sementem fecerunt, brevique totam Franconiam salutifera Christi fide illuminarunt. Cum vero S. Kilianus videret, Gosbertum Ducem habere apud se uxoris loco fratris sui conjugem Geilanam, faminam lascivam & impiam reprehendit eum, amanter monens, ut eam dimitteret; quod intelligens scelerata mulier, ira & furore exarsit, nec unquam quievit, donec Kilianum cum sociis suis trucidari curasset. Fuit autem Kilianus primus Episcopus Herbipolensis, unde Ducatus Franconia, quem Carolus Magnus Episcopis Herbipolensibus contulit, S. Kiliani patrimonium vulgo appellatur; præterea in nummis argenteis, quos cudent Episcopi Herbipolenses, visitur effigies & imago S. Kiliani, tanquam Apostoli & Patroni totius Franconia. Vide hæc & alia in vita S. Kiliani apud Henricum Canisium tomo v antiquæ Læctionis, & apud Surium. Post hæc, temporibus Pipini & Caroli Magni, venit in Frisiam, accepta à Romano Pontifice potestate, S. Bonifacius Scotus, (quamquam aliqui perperam Anglum faciant) Scotum enim fuisse testantur Marianus Scotus in chronico, Trithemius de viris illustribus ordinis S. Benedicti, Hieronimus Platus de bono status religiosi, & plurimi recentiores; multisque non tantum in Frisia sed & in Hassia, Thuringia, Westphalia & Saxonia ad Christi cultum perductis, propter maxima merita & vitæ sanctitatem, creatus est Archiepiscopus Moguntinus; multos novos Episcopatus per Germaniam erexit, & inter alios Episcopatum Aichstadensem, cui præfecit S. Willibaldum Scotum (quem aliqui etiam Anglum ridicule faciunt, & filium Richardi Regis Angliæ) cum nullus eo tempore fuerit in Anglia Rex, eo nomine: Cæterum Scotum faciunt Ioannes Molanus in additionibus ad Ussardum, & Trithemius loco supra cit. cum multis recentioribus, & discipulum suum; fundavit multa monasteria, ex quibus præcipuum fuit monasterium Fuldense, in quo Scoti perinde ac Germani promiscue recipiuntur. Tandem vero cum in Frisia Euan-

*Frisia, Hes-
sia, West-
phalia &
alia Regio-
nes à Scotis
converte.*

gelium prædicasset, videretque aliquos in nefando idolorum cultu obstinate persistere, omnia eorum idola disjecit & comminuit, propter quod barbari in eum irruentes, crudeliter necarunt. Cæterum S. Bonifacius ab omnibus pro Germaniæ Apostolo salutatur: vide vitam ipsius prolixè scriptam à discipulo ipsius Willibaldo, quæ extat apud Canisium supra citatum; quam vitam scripsit etiam fufius, postea Egilwaldus, sicut videre est apud Surium & Nicolaum Serrarium de rebus Moguntiacis.

Hoc eodem sæculò venit in Saxoniam, ad Euangelium Christi prædicandum, S. Patto Scotus, qui ob præclara vitæ merita, Episcopus Werdensis in Westphalia creatus est, tandem ob Christi fidem martyrio coronatur. Huic successit in Episcopatum S. Tanco, & ipse Scotus; qui inter alios suos successores habuit Gortzlam Isingorum, & Harruchum, omnes Scotos & Episcopos Werdenses, prout testatur, ut alios omitam, Albertus Krantzius in Metropoli Saxonie. Post hæc tempora venit in Saxoniam Ioannes Scotus, qui strenuam in convertendis infidelibus operam navans, factus est tandem Episcopus Mechelburgensis: cui Ecclesiæ postquam piè & utiliter aliquamdiu præfuisse, ab infidelibus ob fidem Christi trucidatus est. Vide de illo Krantzium supra citatum.

*Scoti in
Saxonia
Christum
prædicant.*

Porro circa annum salutis humanæ millesimum, egressus est ex Scotia Colomannus filius Malcolmi, ejus nominis (si bene meminimus) primi Regis Scotorum; cumque bis in Terram Sanctam profectus & reversus fuisset, volens adhuc tertio illud idem iter suscipere, postquam varias Germaniæ regiones emensus, in Austriam venisset, ibique plurimos ab execrandis idolorum & dæmonum superstitionibus, ad verum Dei cultum traduxisset, tandem deprehensus, tanquam occultus aliquis explorator, multis acerbissimis tormentis cruciatus est, & postea cruci affixus, in qua sanctissimè vitam finivit, plurimis miraculis, tum in vita, tum post obitum, celebris. Corpus ejus honorificè & religiosè servatur in monasterio Melicensi, vulgò Melch, duodecim ferè milliaribus Germanicis ab urbe Viennensi, distito. Hæc & plurima alia leguntur in officio sive Breviario monasterii Melicensis. Cæterum Ioannes Stadius, Historicus Maximiliani I. Imperatoris, vitam S. Colomanni Saphico carmine scripsit, quæ extat apud Laurentium Surium in vitis Sanctorum, & sic incipit:

*Scoti in
Austria
Euange-
lium Chri-
sti prædi-
cant.*

*Austria sanctus canitur patronus,
Fulgidum sidus, radians ab arcto,
Scotica gentis, Colomannus acer
Regia proles.*

Sic igitur Colomannus pro Patrono Austriæ ab omnibus agnoscitur; potest etiam de eo videri Cuspinianus, item Mathæus Raderus in